Ne C.H.P. Ne A.P. Türkiye'yi Buhrandan Kurtaramaz

Çözümü Bize Halk Getirecek

Geçen hafta Kıbrısla ilgili olarak Büyük Mecliste yapılan konuşmalar, hükümetin bu işte tam bir aciz içinde bulunduğunu ve Amerika - nın baskısı altında türlü zikzaklar yapıp boyna tavizler verdiğini açıkça ortaya koymuştur. Buna karşılık (Devamı 4 de)

EMEKÇİ
haftalık siyasal halk gazetesi

YIL : 1 SAYI : 14
25 KURUŞ
18 Eylül 1964
Cuma
Adres : Ankara Caddesi No. 54 - İstanbul
Telefon : 27 15 88

Sömürücü işverenlere karşı tedbirler

1 Sendika Başkanları Cumartesi toplanacak, sömürücülerin karşısında cephe kuracak

2 Grev yapan işçilere yardım sağlayıcı bir kampanya açılması zorunlu görüldü

3 Arçelik, Good Year Emayetaş ve Erkunt işçileri grevleri başarıyla devam ediyor

4 Çalışma Bakanlığının gizli genelğesiyle grev hakkı ortadan kaldırılıyor

İşverenlerin ve İşveren sendikalarının işçilere ve sendikalarına yaptıkları baskılar son haddini bulmuştur. İşveren Toplu Sözleşme ve grev haklarının tanınmasından sonra bu hakların kullanılmasını önleyici çabalara yönelmişti.

İşverenlerin kanunsuz istekleri ve haksız direnmeleri karşısında işçi haklarını çiğnetmek isteyen sendikaları çökertmek plânları uygulanmaya başlamıştır.

SARI SENDİKALAR ÇOĞALDI

İşverenler ilk olarak bazı şahısları satın almış ve onlara işveren hizmet eden sözde işçi sendikaları kurdurmuştur. Grev kararı alan ve kanunî haklarını çiğnetmek istemeyen sendikaların bu dürüst tutumu üzerine işverenler her imkâna baş vurmayı kararlaştırmışlardır. (Devamı 3 de)

LİSEYİ BİTİRENLER YİNE AÇIKTA ÜNİVERSİTEDE ÇİFT ÖĞRETİM UYGULAMAYI TEKLİF EDİYORUZ

Bize göre :
Kendi yağı ile Kavrulma Politikası

Kıbrıs meselesi nasıl dış politika konusunu bütünü ile su üstüne çıkardı ve dış politikada yeni bir yön ve yöntem arama zorunluğunu doğurdu ise, yıl başından beri kendini gösteren ekonomik durgunluk ve kalkınma hızının plânın öngördüğü %7'den % 4'ün aşağılarına doğru düşüşü de ekonomide yeni bir yön ve yöntem aramıya zorlıyor artık. İktidar çevreleri dahi bunun farkında. Dış krediler umulduğu gibi gelmiyor, geleni eski borçların taksit ve faizlerini karşılıyor ancak. Dıştan medet ummamak, «kendi yağımızla kavrulmak» sözleri edilmiye başlandı basında. Hükümet bu yolda tedbirler düşünüyormuş Toplumcu aydınlarımız ve hele emekçi halkımız uyanık olmalı bu konuda. Kimin yağı ile yapılacak bu kavurma işi? Yine halkın sırtından çıkarılacak yağ - larla mı? Yine halka mı düşe - cek «kemerleri sıkmak» sadece. Öyle gibi görünüyor. «Tedbir - ler» arasında kredi musluklarını açmak, yeni para çıkarmak var (zaten çıkarılıyor ya, daha da artırılacak anlaşılan). Fiyatların artık yükselmediğinden şikâyet ediyor resmî ağızlar. Fiyatlar yükselecek, «piyasa canlanacak»; yani para babalarının kârı kabaracak, ücretlinin, dar gelirlinin geçim sıkıntısı arta - cak. Özel sermayeyi yatırıma teşvik için lâzımmış bu. Ama özel sermaye bugüne kadar ka - zanmakta olduğu kârların ne kadarını yatırıma ayırıyor, ne kadarını lüks harcamalarla israf ediyor, ne kadarını dışa kaçırıyor? Bunun üzerinde durulmı - yor. Özel sermaye önce lüks har (Devamı 3 de)

Mutlu azınlığın çocukları özel yüksek okullara gidebiliyor, profesörler de işi ticarete dökmekten kaçınmıyor

Bu yıl da liseleri bitirip üniversitelere ve yüksek okullara girmek için onbinlerce genç, test imtihanından geçti.

İmtihan giren 33 bin gençten ancak onbini kazanmış. 23 bini açıkta. Acaba bu gençlerin hepsi de üniversite okumak için yetersiz mi? Eğer böyleyse liselerin öğretimi tüm bozuk demektir. Liselerde, sınıfların kalabalıklığı, öğretmen yetersizliği yüzünden öğretimin de aksadığı bir gerçek. Ama, lise bitirenlerden üçte ikisinin ümtihan kazanamayacak kadar kof olduğu söylenemez. Test imtihanlarından böyle sonuç alınması, üniversite ve yüksek okullarda yer almayışı ve buna ayarlanan puvan usulüne göre imtihana girenlerden çoğunun elenmesidir.

ÖZEL OKULLAR

Öte yandan, gazetelerde her gün özel yüksek okullarının koca koca ilânlarını görüyoruz: Dişçi ve eczacı okulundan, mühendislik okuluna kadar var. Bunlar kimin için açılıyor? Yıllık ücreti 4000 - 5000 lira olan bu yüksek okullarda elbetteki, bin bir güçlükle çocuğunu lisede okutmuş dar geilrli vatandaşların çocukları degil, mutlu bir azınlığın çocukları okuyacak. Bir yandan üniversite harçları arttırılır, öte yandan onbinlerce genç testler, puvanlar daha bilmem nelerle üniversiteye sokulmaz. (Devamı 4 de)

Eğitim Bakanı Politikan İflâs etti...

TEK DERSTEN SINIF GEÇMEYİ KALDIRMAKLA İŞ BİTMEZ TEMEL KONULARA EĞİL BİRAZ!

Tek bir dersten geçer not alamıyan öğrencilerin sınıfta bırakılması öğrenciler, ana babalar ve bütün halkoyunda haklı olarak büyük tepki uyandırdı. Bu durumun çocuk psikolojisi ve eğitimi bakımından, ailelerin ekonomik durumları ve çocuklarını iyi yetiştirebilmeleri bakı- (Devamı 4 de)

Senatör Ağırnaslının konuşması

BARIŞÇI VE HER TÜRLÜ EMPERYALİZME KARŞI MÜSTAKİL POLİTİKA İZLENMESİ GEREKİR

Ankara (Özel) Türkiye İşçi Partisi Ankara senatörü Niyazi Ağırnaslı Senatoda bir konuş- (Devamı 4 de)

A.P. Sömürücülere yeni çıkarlar sağlayacakmış

Bu niyetini açıklayan A.P., bu gidişle millî ve haysiyetli bir dış politika güdemiyeceğinin belgesini veriyor

Hükümetin Kıbrıs'la ilgili politikasını tenkit babında muhalefet partileri bir sürü kuru gürültü koparıp Meclis'i toplantıya çağırttıktan ve orda da yuvarlak sözlerle bol bol lâf edip önergeler verdikten sonra tısss... iğne batırılmış balon gibi sönüp susuverdiler. Ne sonuç çıktı o görüşmelerden? Hiç.

Muhalefet partileri tenkit ettikleri hükümet politikasına karşı açık ve seçik, olumlu bir teklif ileri sürebildiler mi? «Millî ve haysiyetli» olmasını istediklerini söyledikleri politikanın somut olarak nasıl bir politika olması gerektiğini, nelerin yapılabileceğini ve nasıl yapılabileceğini belirttiler mi? Yooo...

Bir de Adalet Partisi tut- (Devamı 3 de)

İşçilerden sonra köylüler de döviz sağlayacak hâle getiriliyor

Sanayicilerin ve tüccarların döviz kaçırmalarını önleyemeyen ilgililer, döviz açığını işçi ve köylü ihracıyla sağlayacak Dağ başındakileri yabancı kömür ocaklarında yerin dibine indirecekler ve bunu marifet sayıp övünecekler, yazıklar olsun

Bakanlıklar arası bir yeni komite kurulmuş ve bu komite «önemli kararlar» almış. Buna göre, «Orman ve dağ köylerinde çalışan kimseler, bir işletme kurmak üzere aralarında bir ortaklık yapıp bir «kooperatif» kurdukları takdirde ortaklığın üyeleri kitleler halinde dış memleketlere masrafsız (Devamı 4 de)

Eskişehirde sanık T.İ.P. liler tahliye edildi

Eskişehir (Özel) Bundan bir müddet evvel Eskişehirde, komünizm propagandası (Devamı 4 de)

T.İ.P. Haberleri

EYÜP İLÇE KONGRESİ

Türkiye İşçi Partisi Eyüp İlçe Kongresi 13 Eylül Pazar günü yapılmıştır.

Siyasi konuşmaların ilkini yapan Ali Karcı demiştir ki: «Şairin dediği gibi: «Neler yapmadık bu vatan için Kimimiz öldük kimimiz nutuk söyledik» Şimdiye kadar nutuk söylediler hep. Bir taraftan vatan, millet nutukları çektiler, öbür taraftan han, apart man diktiler.

Bir taraftan refahtan, gelecek mutlu günlerden bahsettiler; öbür taraftan her geçen gün, geçen günü aratacak kadar kara ve korkunç geldi. Bugün bütün toplum bir çıkmaza girmiş durumdadır. Dış ve iç politikası ile hükûmet; her geçen gün değerini kaybeden kâğıt para ile aileler; bir karanlığa doğru hızla ilerliyor. Bunları değiştirecek tek kuvvet de halkın kendisidir. Sandık başına gidip, kendini kanun yapıcı duruma getirmedikçe memleket ve millet sorunları her geçen gün daha da kötüye gidecektir.»

ANKARA 2 nci İLÇE KONGRESİ

Ankara Merkez İlçe Kongresinde Çankırı İl Başkanı Rauf Çapan ve senatör Ağırnaslı birer konuşma yapmışlardır.

Ağırnaslı Nato'nun aslında bir yük olduğunu, Türkiye'den başka hiçbir devletin bütün askerî kuvvet ve kaynaklarını Nato emrine vermediğini belirterek Türkiye'nin Türkiye Natodan ayrılmalı, tam tarafsız bir dış politika ile üçüncü dünya devletleri safında yer almalı demiştir.

Altındağ Kongresinde hükûmet komiseri dinleyici bulunamaz diye kanunsuz bir müdahalede bulunmuşsa da bu halkın daha da ilgilenmesine yol açmıştır.

Aslan Başer, İbrahim Çetkin, İsmet Ercan, Abbas Ulgurlu birer konuşma yapmışlardır. Kongrede büyük sayıda vatandaş partiye yazılmışlardır.

BEYOĞLU İLÇE KONRESİ

Nebil Varuy'un yönetiminde açılan kongrede Orhan Arsal ev ev vatandaşlara gidip dertlerini öğrenmeliyiz, elimizden geldiği kadar dertlerine çare bulmalıyız ancak o vakit Parti yayılır, kökleşir dmiş; Ali Karcı ise «İktisadi bağımsızlığı savunan, Amerikan yardımına karşı konuşan yurtseverler bir hain gibi takip edilmiş, bazıları hapsedilmişlerdi. Bu gün ise Parlomento mensupları, aynı şeyleri söylemekte, hattâ Başbakan kurulacak yeni bir dünyadan bahsetmektedir.

Dün Amerikan yarımımızın boynumuza geçirilmiş altın bir halka olduğunu söyleyenler hain mi idiler? Eğer suç ise bugün aynı şekilde konuşanlar neden mahkûm edilmiyor? Eğer suç değilse, bunları 17 yıl önceden söyleyenler, mahkûm olanlar için mahkûmiyetlerinin şeref olduğu neden ilân edilmiyor» demiştir.

İlçe Başkanlığına Moris Gabbay Sekreterliğe ise Kumru Gözügeçgel seçilmişlerdir.

T.İ.P. ÖDEMİŞ İLÇE KONG.

Türkiye İşçi Partisinin Ödemiş Kongresi kalabalık bir halk kitlesi huzurunda toplanmıştır. Aybar ve Ağırnaslının mesajları coşkun alkışlarla karşılanmıştır.

T.İ.P. İzmir İl Sekreteri Suha Çilingiroğlu, mahalli sorunları Parti tüzük ve programı açısından inceliyerek, bölgede ortakçılık ve kiracılık bedellerinin müstahsil köylü için çok ağır olduğunu örneklerle belirtmiştir. Tarım işçilerinin yövmiyelerinin çok düşük olduğunu, bölgede işsizliğin geniş ölçüde var olduğunu gözler önüne sermiş, müstahsil köylünün bu ağır mükellefiyetlerden ve işsizlikten ancak T.İ.P. programının öngördüğü toprak reformu ve sanayileşmenin gerçekleştirilmesiyle kurtulabileceğini belirtmiştir.

Yapılan seçimlerde, Yönetim Kurulu üyeliklerini Murat Karaca, Hasan Özen, Ali Rıza Koyu, Hilmi Yolcu ve Vefik Okan kazanmışlardır. İl Delegeliğine Zekâi Arsoy ve Denetçiliğe ise Ayten Okan seçilmişlerdir.

T.İ.P. KİRAZ İLÇE KONGRESİ

Partili ve partisiz bir halk topluluğunun izlediği Kiraz İlçe Kongresinde T.İ.P. İzmir İl Başkanı Rahmi Eşsizhan, Parti tabelâsını indiren idarî zihniyete şiddetle çatmış ve 27 Mayıs Ana yasasına rağmen hâlen memleketimizde polis ve jandarma Devletinin sürdürülmek istendiğini çok acı örneklerle gözler önüne sermiştir.

Yapılan seçimlerde, Kemal Uncu, Nurettin Özgür, Halit Kızıltan, Hayrettin Karul, Muzaffer Soyer asil, Mehmet Şengün, Kemalettin Koray da yedek üyeliklere seçilmişlerdir.

T.İ.P. BORNOVA İLÇE KONGRESİ

Bornova Kongresi kalabalık bir işçi kitlesi tarafından izlenmiş Senator Ağırnaslı «Kıbrısta Türkler ve Rumlar yanyana barış içinde yaşıyorlardı, Enperialistler Kıbrıs'da üslerini koruya bilmek için bugünkü çatışmalara yol açtılar. Silâh sermayedarları ringe çıkartıp, onları döğüştürüp, kendileri seyirci hale gelirler demiştir.

Mikrofona devet edilen Vatan Gazetesi yazarlarından Mehmet Kemal Kurşunluoğlu da ezcümle şöyle demiştir:

«Türkiye İşçi Partisi, tartışmaları siyasî ortamdan iktisadî ortama getirdi. Diğer Partiler buna alışık olmadıkları için memleketin iktisadî sorunlarına eğilmek istemiyorlar. Böylece fikirleri ikiye ayırmak çabasına düştüler: yasaklanmamış fikirler, yasaklanmış fikirler. Biz de diyoruz ki, yasak fikir, yasak olmıyan fikir diye bir şey yoktur. Sadece doğru fikir, yanlış fikir vardır. Türkiye İşçi Partisi çok çabuk gelişmekte ve memleketin iktisadî sorunlarını yüzeye çıkarmaktadır.»

Seçimlerde Semih Çınar, Hasan Anıl, Ömer Yıldırım, Yaşar Korkmaz , Nuri Güçer Adnan Bayzat ve Mehmet Ali Eker yönetim Kuruluna seçilmişler. Teoman Sındır İl delegesi olmuştur.

T.İ.P. İZMİR MERKEZ İLÇE KONGRESİ

İzmir Merkez İlçe Kongresinde ilgi çekici konuşmalar yapılmış, ve aşağıdaki önerge kabul edilmiştir:

Ankara Radyosunun yayınında gençliği ngösteri yürüyüşü tasvipkâr bir dille anlatılırken, Türkiye İşçi Partisinin organı olduğu söylenen EMEKÇİ gazetesinin toplatılarak imha edildiği söylenmiştir. Partimizin halk nazarında itibarını zedelemeğe yönetilmiş bu sözleri, partilerüstü olması gereken Radyonun ciddiyetiyle bağdaştıramadığımızı belirtir, bu yayını hazırlayanları ve yönetenleri protesto ederiz.»

Seçilen yeni yönetim kurulu aralarında görev taksimi yapılmış, Cemal Kıral başkan, Hüseyin Özkan sekreter, M. Ali Yeniyurt sayman olmuşlardır, üyeler İsmail Şentürk, İsmail Beyköylü, Arif Gürpınar, Cevat Meriç, Osman Coşkun ve Mehmet Ayas, İl delegeleri ise İsmail Derman, Ali Şentürk ve Orhan Şimşektir.

Türk Edebiyatçılar Birliği Yeni çalışma yılı

Türk Edebiyatçılar Birliğinin Genel Kurul ıoplantısında seçilen yeni yönetim kurulu görev bölümü yaptırmıştır. I. Başkan: Sabahattin Eyüboğlu, II. Başkan: Yaşar Kemal, Genel Sekreter: Şükran Kurdakul, Sayman Memduh Balaban, üyeler: Melih Cevdet Anday, Sabri Altınel, Arif Damar, Ö. F. Toprak.

T.E.B. bu yıl açık oturumlar, konferanslar, edebiyat geceleri, kitap sergisi düzenleyecek; orta öğretim edebiyat kitaplarında yaşayan edebiyatımızın kişilerinin ve eserlerinin daha geniş yer alması için Millî Eğitim Bakanlığına başvuracaktır.

Paşabahçede Sendikalar arasında anlaşmazlık

Şişe - Cam - Seramik işkolundaki bir sendika bu işkolundaki işyerleri için genel bir toplu iş sözleşmesi sözleşmesi imzaladı. Bu o kadar iyi bir sözleşme değildi, 3 yıl gibi uzun bir süre için yapılmıştı, ücretlere iyi bir zam sağlanamamıştı.

Bunun üzerine Türk-İş tenkitlere geçti. Bu sözleşmeyi muhakkak iptal ettirecek, işçilerin haklarını almaya söz verdi.

Oysa bütün bunlar Şahap Kocatopçunun başının altından kopuyordu. İşveren Sendikaları Konfederasyonunun Başkanı olan Şahap Kocatopçu, toplu iş sözleşmesi dönemine yeni girmiş bu arkadaşları kandırmış, gerçekten kötü bir sözleşme imzalamalarını sağlamıştı.

Bu arada bu işkolu sözleşmesinin kapsamına giren Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikası işçileri aralarında bir sendika kurarak mahkemeye müracaat ettiler. Mahkeme işkolu sözleşmesine ek olarak ve işçilerin lehine yeni hükümler sağlayacak bir işyeri sözleşmesinin yapılabileceği kararını verdi.

Ancak Türk-İş 12 Eylül 1964 günü yaptığı bir toplantıda ikinci sendikayı kötüleyerek, Bursa'da Türk-İş Kongresinde hakkında takbih kararı aldıkları ve iş kolu sözleşmesini imzalayan sendikayı desteklemek yoluna gitti Bu tutumun nedeni açıkça anlaşılamamıştır.

Özel teşebbüs Sendikalara karşı hücuma geçti

Özel teşebbüs kesimindeki işverenler, gerçek sendikaları yok etmek için hücuma geçmiş bulunuyorlar. Toplu Sözleşme ve Grev Kanununun çıktığı ilk günlerin şaşkınlığından kurtulan işverenler, ne pahasına olursa olsun, sendikaları çözmek ve grevleri başarısızlığa uğratmak için bütün yolları deniyorlar.

Türkiye'nin en büyük sendikaları arasında olan Maden - İş ve Lâstik - İş sendikaları bazı fabrikalarda grev halindedirler. Türkiye'ye bir sömürge gözü ile bakan Amerikalı Goor - Year Lâstik Fabrikasında Lâstik - İş'in grevi bir aydır sürüyor ve grevciler başarıya ulaşmak kararından dönmiyecekler. Türkiye'nin baş patronlarından Vehbi Koç'un da payı bulunan ARÇELİK fabrikasında Maden-İş Sendikası 1.5 aydır grev halinde. Emayetaş da öyle. Fakat kanunları hiçe sayan işverenler grevi bastıracağız derken her türlü hilelere baş vuruyorlar.

Arçelik işyerini alalım. Burada ikinci bir Kavel olayı patlak vermek üzeredir. Kavel Kablo Fabrikasında bundan iki yıla yakın zaman önce lâyık olduğu dersi Maden - İşçilerden alan Koç, sanki Arçelik'de intikam almak istemektedir. Grevcilerin yerine yeni işçi almak, yasak iken ARÇELİK açık olarak gazetelere yüzbinlerce liralık ilân vererek yeni işçi alacağını bildirmekte ve üstelik de yeni işçi alacağını bildirmekte ve üstelik de yeni işçilerin hiç bir greve katılmamış olmalarını şart olarak koşmak cesaretini kendinde görmektedir. Yeni işçi almanın cezası ne? İş mahkemelere düşecek, git gel, ondan sonra 6 ay 1 yıl sonra 500 lira para cezası. Ama öbür taraftan grev tehlikeye düşermiş! Bunu kim düşünecek!

Toplu iş sözleşmelerini imzalamış sendikalardaki işçiler şimdiden grevci kardeşlerine yardım için kampanya açmış bulunuyorlar. Bu paraların kısa zamanda hayli büyük bir toplama varacağı ve böylece işverenlere en büyük darbenin indirileceği anlaşılmaktadır.

Doğrusu da bu. Bugün bana, yarın sana dünyası bu. İşveren ancak kuvvetten anlar. Gerisi, ne deseniz boş.

Dünya OLAYLARI

ŞİLİ SEÇİMLERİNİN ANLAMI VE SÖMÜRÜLEN DEVLETLER

Güney Amerikanın Pasifik sahilinde uzanan Şili'de önemli sonuçlar doğurabilecek Başkan seçimleri yapıldı.

Şili'de toprağın üçte ikisinden fazlası yüzden az derebeyinin malıdır, bunlar toprağı doğru dürüst işlemezler ve bu yüzden ve Şili gıda maddeleri ithal eder, ortakçılar ve ırgatlar ise aç sefil ve daima topraklarından kovulmak tehdid ile karşıkarşıyadırlar.

Öte yandan Şili en zengin maden memleketlerinden biridir, ne var ki bu servet büyük Amerikan tröstlerinin malıdır, dünyadaki bakırın üçtebirine sahip olan Şili yılda yarım milyon ton bakır ihraç eder, ancak bu «Anaconda» ve «Kennetcott» Şimali Amerika tröstlerinin malıdır, demir, nitrat, petrol madenleri de aynı durumdadır. Şimdiye kadar toprak ağaları esir gibi çalıştırdıkları köylülere istedikleri partilere oy verdirir, ordu siyaset karışmaz ve Sili sözüm ona örnek bir demokrasi repimi yaşardı. Ancak Mart ayında yapılan mahalli seçimlerde, en geri bölge olan «Curiko» da komünist eğilimli halk cephesi ezici bir çoğunluk elde edince eski düzen bozuluverdi, Amerikalılar ve ağalar telâşlandı. Bu ortamda yapılan Cumhurbaşkanı seçimlerinde Komünist eğilimli Dr. Allende kazanmasın diye seçimlere Muhafazakâr partiler katılmadı ve Amerikalılar ile ağalar sosyalist eğilimli M. Frei'yi desteklediler.

Seçimlerin diğer garip noktası iki adayın aynı programla seçime katılmaları oldu. İkisi de toprak reformu yapacağız, sendikaları kuvvetlendireceğiz, Amerikan emperialistlerine karşı bağımsız bir politika güdeceğiz, komünist memleketlerle siyasî ve ticarî bağlar kuracağız ve Çin'i tanıyacağız demekte idiler. Bir tek farkları vardı, Komünist Dr. Allende madenleri milletleştireceğiz, Amerikalıları kovacağız derken Mr. Frei yabancı şirketlerde devlet hisse alacak ve onları kontrol edecek demekteydi.

Mr. Frei: Başka türlü yaparsak Amerikalılar, isyanlar, askerî cuntalar kışkırtır iç savaş başlar demektedir. Dr. Allendi ise istiklâl ya vardır ya yoktur, sömürücülerle ortaklık eden eninde sonunda ondan yana olur, Amerikalılar isyan kışkırtırsa Brezilya veya Kongo olmadığımızı onlara gösteririz diye cevap vermektedir.

Seçim başabaş gitmiş ve küçük bir farkla Mr. Frei kazanmıştır. Asıl mesele bundan sonra başlamaktadır, derebeyleri yok etmek ve Amerikalı dev şirketleri kontrol etmek yoluna gidilince ya yavaş yavaş idareciler satın alınacak ve sözde reformlar yapılacaktır veya program uygulanacak ve o vakit toprak ağaları ve Amerikalı sömürücüler karşı - ihtilâl ve ayaklanmalar kışkırtacaktır.

Eninde sonunda istiklâl mücadelelerinin zafere ulaştığı bir devirde yaşamaktayız, ancak Kongo, Vietnam, Brezilya, Laos misâlleri ortada, çıban vaktinde tedavi görmezse uzun ve yıpratıcı iç harpler ve dış müdahaleler sürer gider. Cuntalar biribirini takip eder ve dünya sulhu tehlikeye girer.

Nitekim Vietnamda bir taraftan Komünistlerle iç harp devam ederken durmadan iktidar el değiştirmekte ve cuntalar biribirini yemektedirler. Kongo'da ise iç harp müzmin bir hale gelmiş memleket gitgide ekonomik yıkıntıya doğru gitmektedir. Kıbrısta ise emperyalistlerin yarattığı düşmanlık ve iç harbin sonuçlarını etimizde, canımızda duymaktayız. Atatürk'ün açtığı: «memleketleri mahvetmek isteye nemperyalizmlere karşı ve onları yutmak isteyen kapitalistlere karşı hey'eti milliyece mücadele devri» dünyayı sarmıştır. Zafer ergeç ezilen halklarda olacaktır.

R. N. İLERİ

NEDEN İŞSİZLİK (II)

Kenan SOMER

Türkiye gibi ekonomisi özel sektör egemenliğine, yâni esas itibariyle gelişmiş kapitalist ülkelere aracılık eden sermaye ve toprak ağalarının egemenliğine bırakılmış bir az gelişmiş ülkede, izsizlik sorununun düşük bir gelir seviyesinde bile çözümlenemiyeceğini söylemiştik.

Şimdi bunun nedenini araştırabiliriz.

Ekonomisi özel sektör egemenliğine bırakılmış az gelişmiş ülkeler bir kısır döngü (fasit daire) içine girmiş, işsizlikten kurtulabilme olanaklarını büsbütün yitirmiş demektir. Bu ülkelerde geniş halk yığınlarının yoksulluğu esas itibariyle işsizliğin (ve topraksızlığın) bir sonucu olduğu gibi, bu yoksulluk da işsizlik sorununun çözümlenmesinde büyük bir engeldir.

Kapitalist üretimde başlıca ereğin kâr olduğunu biliyoruz. Kapitalist müteşebbisler ancak kendilerine kâr sağlayan alanlara yatırım yapıp üretimde bulunabilirler. Çalışanlar sayısının artması, öyleyse işsizler sayısının azalması, hep üretime, üretimin artmasına bağlıdır. Böyle olunca, işsizlik yüzünden yoksulluğa düşmüş geniş halk yığınlarının ihtiyaçları ne kadar büyük olursa olsun, bunun üretim hacmini arttırıcı önemli bir etki yapamıyacağı açıktır. Kapitalist, ihtiyaçları karşılamak için değil, kâr etmek için üretim yapar ve üretim araçlarının özel mülkiyetine, teşebbüs, yâni üretip üretmeme özgürlüğüne dayanan bir düzende de böyle yapmakta yerden göğe kadar haklıdır. Çünkü bu, bir düzenin doğal sonucudur. Böyle olduğu içindir ki, en sıkışık durumlarda, ilâç bile ithal edilemezken, örneğin viski ve parfüm ithal edilebilmiştir. Çünkü ithalât yapan kişi bu işe bağladığı belli bir sermayeden en yüksek kârı sağlamasına yarıyacak maddeleri ithal edecektir. En yüksek kârı da, toplum için en yararlı olan maddeler değil. fakat ödeme gücü en yüksek olan kişilerin ihtiyaç duyduğu maddeler temin eder.

Az gelişmiş ülkelerde ancak mutlu bir azınlığın ödeme gücü arz hacmi (üretim ya da ithalât) üzerinde etkili olabilir. Gelir dağılımındaki adaletsiz eşitsizlik az gelişmişliğin belli başlı ölçülerinden biri olduğu gibi, ekonomik gelişmeyi, üretim artışını engelleyen belli başlı nedenlerden biridir de: Bu bakıma, gelir dağılımındaki adaletsiz eşitsizliği ekonomik kalkınmanın katlanılması gereken zorunlu koşullarından biri olarak görenler en azından yanılmaktadırlar. Ekonomik gelişme üretim hacminin durmadan artması demektir. Kapitalist düzende üretim artışı talep hacmine, öyleyse halkın satınalma gücüne bağlıdır. Satılmayacak, öyleyse kâr sağlamıyacak hiç bir şeyi hiç bir kapitalist üretmez.

(Devamı 3 de)

EMEĞİ İLE YAŞAYAN KADEŞ!

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ KARTAL İLÇE KONGRESİ, 20 EYLÜL PAZAR GÜNÜ SAAT 15 DE.

KARTAL ANKARA CAD. NO. 80 (GENÇLİK KIRAATHANESİ) DE YAPILACAKTIR.

KONGREMİZE KATIL! ELLERİ NASIRLI İŞÇİLERİ DİNLE.

Vatanı kim sever

AHMET TOP'UN T.İ.P. GENEL YÖNETİM KURULUNDAKİ KONUŞMASI

Sayın Üyeler

Türkiye'de her kurtuluş hareketinde emekçi halk yığınlarının imanlı göğüslerinin, düşman kurşununa hedef olduğunu görüyoruz. Hiç bir sermaye ağasının, şu cephede bu cephede çarpıştığını veya şehit olduğunu göremiyoruz. Ve hattâ bazılarının sıkıştığı an düşmana maddî ve manevî yardımlarda bulunduğunu, casusluk ettiğini, eskilerden duyuyoruz. Daha da ileri giderek cepheye koşan emekçilerin geride bıraktıkları çoluk çocuğuna yardım etmek şölye dursun, aç kalan bu kitlelerin ellerinde bulunan ufak tefek eşyalarını, gizli tuttuğu yiyeceklerden vererek boğuntuya getirip soyduklarını, namuslarına el uzattıklarını görüyoruz.

Büyük Babam anlatırdı: (On beş sene cepheden cepheye koştum, yara aldım, esir düştüm. Hindistan'da Bombay'da İngiliz esir kamplarında kırbaç altında seneler geçirdim. Bilâhare Selânikten mübadele edildik, evime geldiğim zaman çoluk çocuğumun aç ve bitap kaldığını, giderken bıraktığım, gazino takımlarımın, evimdeki halı, kilim, yatak gibi eşyalarımın bir avuç yiyecek için, komşum eşraftan Şerif Ağa tarafından alındığını gördüm. Bu sırada Gaziantep Fransızlar tarafından muhasara edilmişti, memlekette hummalı bir faaliyet vardı; Şahinler, Karayılanlar, Özdemir Beyler, Bilâl Beyler yer yer Fransızlara taş çıkartırken, komşum Şerif Ağanın mağarada çoluk çocuğu ile saklanmış olduğunu gördüm. Lüveren Ağa isminde başka bir ağanın Fransızlara uşaklık edip Bilâl Bey gibi bir mücahidi öldürtmeye yardım ettiğini gördüm. Hal böyle iken evimde bir gün kaldıktan sonra, Özdemir ve Ali Kılınç Beylerle temasa geçip 120 kişilik bir çete grubu ile üç top beraberimde Fransızlara karşı savaşa başladım) diye uzun uzun anlatırdı. Ve ölürkende evlât ve ahfadı bizlere şu vasiyette bulunmuş : (Sakın bu vatana küsmeyin, bu ağaların yaptıklarına bir çare bulun yılmayın dıştaki mücadelemiz neyse içerde de kötülerle mücadeleyi kendinize şiar edinin, çünkü bu vatanın bağrında doğduk, bu vatan anamız sayılır. Ona kötü gözlerle bakanları yok etmek bizim gibi uyanık gerçekten milliyetçi kişilerin bir kelime ile er kişilerin başta gelen vazifesidir.) derdi.

Sayın Dinleyenler

Her mücadelede böyleyizdir. Savaş biter her yer sükûna kavuşur. Harp neticesinde elde edilen zaferlerin içine gene bu hain kimseler karışır. Hiç bir şey yokmuş gibi, yalandan mücahit kesilirler. Hiç bir şeylerini kayıp etmemişlerdir. Sermayeleri malları mahfuzdur. Savaşta tek kuruş dahi harcamamışlardır. Hattâ artırmışlardır bile, savaşın üzerinden henüz bir sene geçmeden, cepheden cepheye koşan emekçileri, bu gibi ağalar köyünde dahi rahat bırakmayıp kovmuşlardır. Bu izahatımdan şu mana çıkarıtılmasın ne yapalım savaş etimyelim mi? Hayır sapına kadar savaşacağız, topraklarımıza dış sömürücüleri sokmıyacağız, fakat asıl anlatmak istediğim şurasıdır: Dışa karşı savaşa kararlı iken içte de haklarımız yolunda anayasa teminatı altında yılmadan mücadele edip dış ve iç sömürücülere haddini bildireceğiz.

Daha dün yağcı, çıkarcı, sömürücü sendika ağaları sırf beylerine yaranmak için, sanki hukukî ve hükmî bir geçerlikleri varmış gibi Kıbrıs meselesi için grevleri durdurma kararı alıp, bunu sicillerine büyük başarı olarak kaydettirmek çabası içinde kamu oyuna ilân etitler. Fakat ne yazık ki değersizliklerini kendileri de anladılar. Şunu iyi bilmelidirler ki Kıbrıs bizim için ne derece millî bir mesele ise, grevler de bizim için millî bir meseledir. Yazık kendilerine, bu işçinin yüzü ne nasıl bakacaklar. Bir hakkın alınması durdurulurken, bir çok hakların sömürülmesine göz yuman sendikacılar biraz sadede gelsinler.

Savaşta böyle, yaşantıda böyle, eğitimde böyle, vergide böyle daima alırlar vermesini bilmezler. Öyle alışmışlar. Çünkü ortaçağ düzeninin içinden çıkmak işlerine gelmez. Şehirlerde musluklarımızdan bir saat suyun kesilmesini istemezken, Anadolunun binlerce köyünde zavallı köylü vatandaşlarımız susuzluktan kıvranır, üç üçbuçuk saat mesafeden sırtlarında su taşır. Doktorsuz, ilâçsız, bakımsız, ışıksız, gıdasız yaşıyan bu insanlar sömürücülerin rüyasına bile girmez, bir derebeyi yaşantışı içinde yüzüp giderler. Dış tehlikeye karşı bütün gücümüzle karşı koymaya azimliyiz, biz emekçilerin vatan müdafaasında nasıl ezici olduğumuzu bilen bu sömürücülere şunu söylemek isterim:

Kitle uyanıyor, artık bu meydan kendilerine bırakılmıyacak, Torosların, Gâvur dağlarının geçit vermeyen kuş uçmayan dağ köylerinde yaşamış, onların bütün ızdırap ve mahrumiyetlerini yakınen görüp içinde bulunmuş, sarp kayalıklarında yanık türkülerini dinlemiş köylü çocukları olarak, yapıcı güce sahip mert işçiler olarak, nice Ahmetler, Mehmetler, Ayşeler, Fatmalarla beraber, sermaye ve toprak ağalarına insanlık dersi vereceğimizi iyi bilmeliler.

Geçenlerde Karacaören diye bir köye gittim. Üç partili arkadaştık. Köylü kardeşlerimizle uzun bir hasbihalden sonra, o akşam orada yatacaktık. Köyün kiyasının nazarı dikkatini celp etmiş olacak ki bize hitaben: «Beyler sizin silâhınız yok mu ne» dedi. Yoktur niçin sordun dediğimde. «Bu güne kadar buraya gelen partililerin belinde silâh olurdu da ondan sordum.» dedi.

Yok kiya dedim, onlar sizinle dost değiller. Onlar bu toprakla, bu ovalarla, bu dağlarla dost değiller de ondan. Biz ise sizdeniz emekçiyiz, bu dağlar, bu ovalar, bu topraklar bizim dostumuz, onlardan bize zarar gelmez, silâha lüzum yok. Onların silâhları da göstermeliktir. Mallarından canlarından korkarlar. Bizim böyle bir korkumuz yok, her şey bizimle dosttur. Çünkü barışı, iyi geçinmeyi sevenleriz de ondan dedim. Evet sayın dinleyenler, o dağlarda hiç birimize silâhın lüzumu yok, biz eşkiya değiliz bu yurdun her köşesinde silâhımız sözümüzdür. Bu söz toplumun sözüdür. Toplumun sesidir. Hiç bir kuvvet bu inancımızı sarsamıyacak, hiç bir silâh bu sesimizi, hiç bir baskı bu yürüyüşümüzü kesemiyecektir. Kesseydi bir zamanlar müstevli orduları keserdi halbuki çok kuvvetler hakkın önünde mağlup olmaya amadedir. Bunu iyi bilsinler.

Anadoluyu kilometrelerce katetsek bir çok köylerde ve bu köylerin etrafını çerçeveliyen topraklarda bazan bir tek ağaca dahi rastlıyamazsınız acaba sebebi nedir. Niçin bu insanlar bulundukları arazileri ağaçlandırmaz sebebi çok basit, oturduğu köyden ne zaman kovulacağını bilmeyen bu insanlar, yaşama hakkından mahrum edildiklerinden artık bir kavak ağacı dahi dikmeye lüzum görmezler. Ağa ise yalnız çıkarını düşündüğünden onun ağaç nesine, bir çok ovalarda akar sular boşu boşuna akar, sulama tesisi yapılmaz kışın yağmuruna her şey bırakılmıştır. Topraktan milyonlarca liralık ürün kaldıran bu ağalar memleket menfaatına hiç bir adım atmazlar, o güzelim topraklar bu ağaların emrinde bereketsiz verimsiz, sanki bu memleketi açlığa mahkûm etmeye birinci derecede yetkililermiş gibi hareket ederler.

Bu topraktan aldıkları geliri memleket menfaatı için kullanmak şöyle dursun, altlarında en lüks arabalar, yaylalarda, turizm otellerde, kumar masasında, barlarda, [pavyonlarda çarçur eden bu gafilleri, memleket hazinesine bir kuruş vergi verdirmemek için bir gurup bunlardan çıkarcıların çaba gösterdiğini görürüz. Bu gibiler için vergi kaçırmak, kara borsa, kaçakçılık, rüşvet, irtikap, hırsızlık bir marifettir. Bu düzenin tabii ki değişmesini istemezler. Bütün bu meseleleri ortaya koyanlara düşmandırlar.

Sayın üyeler burada sözüme son verip bu toplantımızın Türkiye İşçi Partisine ve Emekçi halk yığınlarına başarılı olmasını dilerim.

Ahmet TOP

GECEKONDUMDAN BİR TÜRKÜ

(VII)

Sefil gecekondum,
Ben sende tanıdım
Hem korkunç, hem sevimli yönlerini halkın.
Korkunç ve dişli kadınlarla
karşı karşıya geçip
Verdiğimiz meydan savaşlariyle doludur
her günkü şarkım
Jandarmadan ödümüz koptu
polisten ödümüz!
Zekâmız, şiirimiz, felsefemiz
Metelik etmez oldu burda.
Başladı hayvanlar gibi görev almağa
bizim de iç güdümüz!
Burda kadınlar erkeklerden yavuz
Kadınlar yırtıcı,
kadınlar tatlı,
kadınlar acı!
Gerçekten ne yaman savaşlar verdik
İncir çekirdeğini doldurmaz işler için.
Kuyu suyudur, deniz suyudur dediler
Gözümüzdeki yaşlar için;
....

(VII)

Çok korkular geçirdim bu kulübecikte ben
Çor korkular, gerçekten ömür törpüsü.
Bir yandan partilerin
Bir yandan denizin
Bir yandan da vahşi ve yırtıcı kadınların türküsü
Vahşi ve yırtıcı, düşmanlar başına!
Burda çoğu zaman hayatımdan bezdim
Sevmek ve yaşatmak idealinin
Bu denli alçak, bu denli namussuz
Bu denli karanlık çıkmazlara
beni sürükliyeceğini
Ölsem aklımdan geçirmezdim.

Hasan İZZETTİN

A.P. ve sömürücüler

(Baştarafı 1 de)

tu bir basın toplantısı tertipledi, «Hükümeti kurmıya hazırız» dedi ve şunu ekledi: «Kıbrıs'la ilgili görüşlerimizi ve politikamızı hükümeti kursaydık programımıza dercedecektik». Neden hükümeti kurmayı bekliyorlar politikalarını açıklamak için? Kıbrıs millî bir dâva değil mi? Bu meseleyi çözebileceğine inandıkları bir hal çaresi biliyorlarsa bunu açıklamaları, hükümete, «öyle değil, böyle yaparsan çıkış yolu bulunur» demeleri bir politik parti olarak başta gelen vazifeleri değil mi? Millî menfaatlerden de üstün bir parti sırrı mı bu açıklamadıkları politika?

Ama tabiî aslında Kıbrıs meselesine bir çözüm yolu getiren, dış politikanın «millî ve haysiyetli olmasını» sağlıyacak bir politikaları yok. Muhalefette olmanın rahatlığı içinde kuru sıkı atıyorlar. Parti Genel Başkan vekilinin bir A.P. kongresinde belirttiği üzere, iktidara geldiklerinde sömürü yabancı sermayeye memleketi daha da peşkeş çekme niyetinde olan A.P. «millî ve haysiyetli» bir dış politika hiç güdemez.

Sömürücü işverenlere karşı tedbirler

(Baştarafı 1 de)

BÜYÜK TOPLANTI

Durumu Türk-İş Birinci Bölge temsilciliğine yansıtan sendikalar bütün gerçekleri dile getirmiş ve karşılaştıkları tehlikeleri sıralamışlardır. Bunun üzerine Türk-İş Bölge temsilciliği Cumartesi günü büyük sendika başkanlarını ve yetkili iki yöneticisini toplantıya çağırmıştır. Çağrı bildirisinde şunlar belirtilmiştir:

«İŞÇİ HAKLARINI İSTİSMARA DEVAM EDEN İŞVERENLER»

«Uzun senelerin mücadelesinin eseri olan grev hakkını elde edişimizin sebeplerinden biri işverenin tek taraflı ve keyfî idaresine son vermek ve istismarını ortadan kaldıracak haksızlıklara haykırabilmek ve sözümüzü dinletemediğimiz zaman direnme hakkımızı kullanarak işçinin insan gibi çalışmasını sağlamak, ona sosyal güvenlik elde etmek, onu insan gibi geçindirecek bir ücrete kavuşturabilmek için mücadele etmekteyiz.

«KASTI MAHSUSLA GREVE İTENLER»

Sendikalarımızı kasti mahsusa da greve iten, sözleşme müzakerelerini uzatmayı şahsî menfaatlarına âlet eden, diğer bir deyimle işçilerimizin haklarını istismara devamı şiar edinen işverenlere karşi tutumumuzu gözden geçirmek,

1 — Grev kararı almış ve fiilî grevde olan sendikalarımızın durumlarına bir çözüm bulmak,

2 — İkinci devre toplu sözleşmeler hususunda tam bir mutabakata varmak,

3 — Grevi, toplumumuza kendi çıkarları için kötü göstermek isteyen bazı işverenlere karşı hareket hattımızı tayin etmek üzere önemli bir toplantı tertib etmiş bulunuyoruz.»

TOPLANTIDA TÜRK-İŞ BAŞKANI DA BULUNACAK

19 Eylûl Cumartesi günü sat 13 te Beşiktaşta yapılacak toplantıda Maden - İş sendikasının çok önemli bir Durum Raporu sunulacaktır.

Rapor, işverenlerin Anayasada yer alan hakları nasıl birer birer yok etmeye çalıştıklarını ve amaçlarını belirtecek, grevcilere maddî yardım kararı verilmesi istenecektir.

Lâstik - İş Sendikasının da grevle ilgili önemli açıklamalar yapması beklenmektedir.

GREVLER DEVAM EDİYOR

Maden - İş Sendikasının Arçelik, Emayetaş ve Ankarada Erkunt fabrikasında ilân ettiği grevler başarı ile devam etmektedir. Erkunt fabrikası işçilerini grevden caydırmak için işveren kanunsuz bazı tedbirlere başvurmuştur. Maden - İş'in hukuk müşavirlerinden Alp Selek, Ankaraya giderek kanunsuz hareketlerin durdurulmasını sağlamıştır. İşveren grev halindeki işçilerin tezgâhlarında başka işçileri çalıştırmaya kalktığı için mahkeme bu tezgâhları mühürlemiştir. Savcılık da işveren aleyhine kanunsuz iş yaptığı için dâva açmıştır.

BAKANLIĞIN GİZLİ TAMİMİ

Çalışma Bakanlığı, Bölge Müdürlüğüne gizli bir genelge göndermiştir. Bunda sendikaların grev hakları baltalanmakta ve işverenlere, sarı sendikalarla sözleşme imzalamaları kolaylığı sağlanmaktadır. Bu genelgede şunlar gözetilmiştir:

Grev kararı almış ve fakat hemen uygulamaya geçmemiş sendikaların toplu sözleşme hakları düşer. Başka bir sendikanın sözleşme yapması, üye mikdarına bakılmaksızın doğar.

Bu genelge işçi çevrelerinde bomba tesiri yapmıştır. Genelgenin aleyhine dâva açılacak, ya da protestolarda bulunulacaktır.

Bize göre

(Baştarafı 1 de)

camalarını kıssın, vergi, döviz kaçakçılığı yapmasın. Bu sermayesini verimli işlere yatırsın bakalım. Bu konularda «tedbirler» alınsın en başta, Toprak ağaları, hiç değilse diğer ekonomi kollarında vergi ödeyenler kadar ücretliler, maaşlılar kadar vergi ödesinler, vergi adaleti olacaksa bu memlekette. Toprak reformu yapıp yoksul köylü kalkındırılsın. Devlet sektörü, halkın kesesinden özel kişileri semizletme aracı olmaktan kurtarılsın. O zaman «kendi yağımızla kavrulmak» politikasını anlarız ve candan destekleriz. Bir önemli nokta daha var: Kendi yağımızla kavrulmak sadece dış krediler aramamak ve almamak anlamına gelmemeli; bunun asıl anlamı, millî ekonomiyi yabancı sermayenin ve yabancı gelişmiş ekonomilerin elinden, hâkimiyetinden kurtarmaktır. Yoksa, alınan ve düşünülen «tedbirler» özel sektörü «teşvik» yönünde oldukça ve de bu özel sektör sömürücü yabancı sermaye ile işbirliği halinde bulundukça «kendi yağımızla kavrulmak» politikası kabağı yine halkın başında patlatmak olacaktır ve kalkınma yine de gerçekleşemiyecektir.

Neden işsizlik

(Baştarafı 2 de)

O halde işsizliğin de başlıca nedeni, özelikle az gelişmiş ülkelerde, ihtiyaçları değil sadece ve sadece kârı gözeten kapitalist ekonominin bizzat kendisidir. Bir az gelişmiş ülkenin kapitalist yoldan kalkınabileceğini, örneğin bir işsizlik sorununu çözebileceğini düşünmek, dört köşeli bir daire düşünmek gibi bir şeydir: yâni saçmadır.

Kapitalist yol, az gelişmiş ülkeleri oldukları yerde bina okumaya, yâni geri kalmaya mahkûm eder. Bu yol, sadece hem dış sömürgenlere aracılık eden, hem de kendi hesaplarına halkı sömüren bir avuç sermaye ve toprak ağasının zenginleşmesine yarar.

Az gelişmiş ülkelerde kapitalizm, işsizliğin başlıca nedenidir. Bu Türkiyede de böyledir. Kapitalist müteşebbisler oynadıkları oyunun kuralları gereği, işsizlik sorununu çözmek olanaklarından yoksundurlar. Fakat bir an için bu olanaklara sahip olduklarını farzetsek, acaba işsizlik sorununun çözülmesini isterler mi? Bu işlerine gelir mi? Bunu da gelecek yazıda araştıralım.

Kenan SOMER

Ne C.H.P. Ne A.P.

Çözümü bize halk getirecek

(Baştarafı 1 de)

hükümeti tenkit eden gelenekçi muhalefet partilerinin de, muhalefette olmanın rahatlığı ile atıp tuttukları, fakat Kıbrıs için belirli bir görüş ortaya koyamadıkları görülmüştür. Ancak parlamenter bir sistemde C.H.P. hükümetinin durumuna düşen bir hükümetin, Güvenoyu istemesi gerekmektedir. Oysa bilindiği gibi C.H.P. hükümeti buna yanaşmamış, gensoru önergesini reddettirme yolunu bularak iktidarda kalmıştır.

Aslında gelenekçi muhalefet partileri iktidarı almak azminde değillerdir. İktidara geldikleri takdirde işleri düzeltemiyeceklerini bilmektedirler. Kıbrıs meselesinde, meselâ, Halk Partisinin başarısız politikasından ayrılamıyacaklardır. Çünkü Halk Partisinin Politikası Türkiyenin Amerikaya bağlı olması ve onun isteklerine göre hareket etmek zorunda bulunmasının bir sonucudur. Bundan dolayı gensoru meselesi etrafnda adeta bir danışıklı döğüş yapmışlar, sanki iktidarı almak istiyorlarmış gibi konuşarak, iktidar sorunluluğunun C.H.P. de kalmasını el altından sağlamışlardır.

Ana muhalefet partisi durumunda olan A.P. memleketin içinde bulunduğu derin buhranı çözecek nitelikte olmaktan pek uzaktır, yaklaşan Büyük Kongreleri münasebetiyle, Genel Başkanlık için hiziplere ayrılmış ve fikirden uzak amansız bir mücadeleye sahne olduğu görülen bu partinin Halk Partisi düşmanlığını temsil etmekten başka bir görevi olmadığı bugün artık iyice ortaya çıkmıştır. Gerçekten de büyük bir seçmen kalabalığının oylarına dayanan bu parti devrik Demokrat Parti oylarını toplamak amacıyla kurulmuş ve tıpkı D.P. gibi imtiyazlı sınıfların yararına olan bir ekonomik ve sosyal politikanın savunuculuğunu üzerine almıştır.

Gelenekçi öteki muhalefet partileri, yani Y.T.P., C.K.M.P. ve M.P. ise, bugün artık yalnız Büyük Meclisteki temsilcileri ile bir varlık gösteren, fakat memlekette artık politik bir ağırlığı kalmamış bulunan partilerdir.

27 Mayıs hareketini kendi hesabına en iyi kullanmasını bilmiş olan C.H.P.'ye gelince, memleketi 27 Mayıstan sonra iki kerre askerî darbe tehlikesinden kurtarmış görünmenin yarattığını sandığı prestiji istismar etmek durumundadır. Fakat bu durumun gerçeğe uyup uymadığı noktası bir yana, hükümet darbelerini önlemiş olmanın, sadece bunun, Türkiyemizin meselelerini çözmeğe hiç de yetmiyeceği açıktır. C.H.P. nin yetersizliği, beceriksizliği, Kıbrıs buhranından da evvel, Anayasanın demokratik ve sosyal ilkelerini uygulamaktan kaçması gerçek bir plânlı kalkınmaya yanaşmamasıyla ortaya çıkmıştır. Bugün İnönünün sahsiyeti altında tamamiyle kaybolmasa bile küllenmiş bulunan şahıs çekişmeleri, ergeç C.H.P. yi temelinden sarsacaktır.

Kısacası durum şudur: Bugün bir iktidar boşluğu karşısında bulunuyoruz. İktidarda bulunanlar olsun, gelenekçi muhalifler olsun Türkiyenin meselelerini çözemiyeceklerini için için biliyorlar, görüyorlar: Kişiliği olan bir dış politika diyorlar, ama Amerikadan bağımsız bir politika yürütemiyeceklerini biliyorlar; demokrasi diyorlar, fakat Anayasanın demokratik ilkelerini samimiyetle uygulayamıyacaklarını biliyorlar; plânlı kalkınma diyorlar, fakat çıkarcı çevrelerin imtiyazlarına son veren reformların gerçekleştirilmesine bağlı olan gerçek bir plânı uygulıyamayacaklarını biliyorlar...

Ne iktidardaki C.H.P. nin, ne de iktidara gelirse A.P. nin meselelerimizi çözemiyeceğini, yoksul halkın dertlerine çare bulamıyacağını, artık halk da anlamaya başlamıştır. Bugün C.H.P. ye veya A.P. ye oy veren vatandaşlar, meselelerimizin çözümü ile ilgili olmayan sebeplere dayanarak taraf tutuyorlar. A.P. ye oy veren vatandaşı İnönüye ve C.H.P. ye karşı beslediği duygular harekete getiriyor; C.H.P. ye oy veren vatandaş da A.P etiketi altında D.P. nin dirilmemesi için ve en iyi ihtimalle C.H.P. yi herşeye rağmen Atatürk'ün partisi olarak gördüğünden dolayı bu yolu tutuyor. Böylece bizi gerçek çözümlere götürecek yolun eşiğine gelmiş bulunuyoruz, emekçi halkımız meselelerimize çözüm getirecek gücün kendisinde bulunduğunu açık seçik görüp, anlayıp kendi öz partisi olan Türkiye İşçi Partisi ile birlikte hareket ettiği gün umutlu ve güzel yarınlara doğru ilk adımı atmış bulunacağız. Çözümü bize halk getirecektir; haklarına, hürriyetlerine sahip çıkan ve oylarını bilinçle kullanan emekçi halkımız...

Senatör Ağırnaslının Konuşması

(Baştarafı 1 de)

ma yaparak dış politika konusunda şunları belirtmiştir:

«Kıbrıs ihtilâfının çıkmasında en büyük sorumluluğu taşıyan İngiltere başta olmak üzere, sömürgecilik düzenlerini devam ettirme çabalarını desteklemek hatasına düştüğümüz sözde dostlarımızın hepsi ya iki yüzlü bir politika güttüler, ya da doğrudan doğruya Yunanistanın cephesinde yer aldılar. Nato devletlerinden hiçbirisi, tam tarafsız ve iyi niyetli bir gayret göstermedi.

AMERİKAYA GÜVEN İŞİ

Amerikan dostluğuna fazlaca güvenmiş olanlar Kıbrıs konusunda Amerikan tutumundan en derin hayal kırıklığına uğrayanlar oldu. Aslında Amerikan dostluğu ve NATO Türkiye'ye çok pahalıya mal olmuştu ve bütün kuvvetlerini Nato emrine terketmiş Türkiye'den başka bir devlette yoktu.

Yüce senato, düzenbaz bir Amerikan firmasının kendi seviyesinde bir, Türk şirketindeki ihtilâfı alacağını hazineden tahsil etme gayretile başvurulan yolları kolayca hatırlıyacaktır. Amerikan Senatosu, yardımı kesme tehdidine kolayca başvurmuş ve muhterem Senatoda çok ağır müzakereler cereyan eylemiş kanun, çok zayıf bir ekseriyetle kabul edilmişti. 17 Yıldanberi yardım adı altında yapılan müdahelelerin Türk toplumunun kalkınmasına, sanayileşmemize yarayıp yaramadığı, aklı başında herkes için hiç olmazsa kendi vicdanında bir tartışma konusu olmuştur. Bir avuç ithalâtçı tüccarla onlar hesabına çalışan aracıların zenginleşmesine ve buna karşılık yurdumuzun daha da yoksullaşmasına yarayan yardımlar, çok ağır şartlarla sağlanan krediler, bağımsızlığımızı hergün biraz daha köstekleyip zincirledi.

AMERİKALILARIN YAPTIKLARI

Türk - Amerikan dostluğunun ciddî tehlikeler geçirmesinden en çok endişe duyanlar, Türkiye'yi «desteksiz yaşıyamaz» gibi gösterenler, işte bu çıkar çevreleridir.

Yoksul Türk halkı onbir vatandaşı ezdikten sonra İtalya'ya seyahate gönderilerek mükâfatlandırılan Amerikan subayının hikâyesini, bir otomobile eliyle dokundu diye balkondan nişan alınarak atılan bir av tüfeği ile yaralanan 10 yaşındaki Türk yavrusunun hatırasını iyi biliyor. Gümrüksüz ve vergisiz Amerikan eşyası getirtip satan görevlilerin, bayrağımıza, üniformamıza hakaret eden, Türk kızlarını dolarla, ziynet eşyalarıyla iğfale kalkışan sözde dostlara ait hatıraları yüreklerinde taş saklar gibi saklıyor. Türk halkı. Bu yoksul milletin haysiyetini süt tozlarıyla birkaç kutu peynire değiştiğini sananlar aldanıyorlar. Kıbrıs olaylarında sözde dostlar bir kere daha temenni ediyoruz ki son def'a denenmiş oldular.

YENİ TEKLİF

Türkiye İşçi Partisi, Kıbrıs ihtilâfının ilgili iki devletle, Adada yan yana yaşamış olan ve dış tahriklerin iğvasından kurtularak yine de kardeşçe yaşamalarını istediğimiz ve temenni ettiğimiz iki cemaatın, Birleşmiş Milletlerden istenecek bir temsilcinin de huzuru ile bir yuvarlak masa etrafında toplanıp görüşmelerinin telkinini uygun bulmaktadır. Olumlu bir çözüm yolu göstermemekte kendi hususi çıkarları bulunan devletler dışında böyle bir konferans denenmeli ve bunun dâvetçisi Türkiye olmalıdır düşüncesindeyiz. Böyle bir davranış, şahsiyetli ve müstakil bir politikanın işareti ve başlangıcı olacağı için hiç olmazsa kırktan fazla devleti sinesinde toplayan ÜÇÜNCÜ DÜNYA MİLLETLERİ'nin sempatisi ve muhtemelen desteği ile karşılanabilir.

Bağımsız bir dış politikanın mutlak zaruretiniKıbrıs ihtilâfı bir def'a daha meydana koymuştur.

T. İ. P. İN GÖRÜŞÜ

Ne Washington, ne Moskova, ne Londra ve ne de Pekin. Sadece Ankara'dan idare edilen ve kuvvetini yoksul milletimizin haklarından, menfaatlerinden ve onun yok edilemez haysiyetinden alan BARIŞÇI ve her türlü EMPERYALİZME KARŞI tam müstakil bir dış politika- İşçi Partisinin istediği İŞTE BUDUR.

Eğitim Bakanı Politikan iflas etti

(Baştarafı 1 de)

mından, zaman ve emekgücü israfı bakımından ne demek olduğu üzerinde durmıyacağız. O bir facia. Burada parmak basmak istediğimiz nokta eğitim sistemimizin ve politikamızın baş sorumlusu mevkiinde olan insanın eğitim konusundaki anlayışsızlığı, bilgisizliğidir. Bu yıla kadar uygulanan borçlu sınıf geçme usulü öğrencilerde «çalışmama psikozu yaratıyor»muş ve randıman yıldan yıla azalıyormuş. Zaten dünyanın hiç bir yerinde de böyle bir sistem yokmuş.

Bu konuda gönüllere su serpen bir nokta varsa o da öğretmenlerimizin Bakanlarıyla aynı kısır görüşte olmayışlarıdır. Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu uzun bir bildiri yayınlayarak Millî Eğitim Bakanına gereken cevabı verdi. Bakanın iddiasının tam tersine, «Batılı ülkelerde sınıfta kalma mefhumu kaldırılmış, dersten geçme ve dönme sistemi uygulanmıştır» diyor bildiri «Psikolojik ve ekonomik faktörler hesaplanmadan 68 bin 169 çocuğun sınıfta bırakılması eğitim sistemimizi yönetenlerin nasıl bir ilkel felsefe içinde bulunduklarını göstermektedir.»

Okullarda randımanın yıldan yıla düşmesinin kabahatini öğrencilerin tenbelliğine yüklemek, sonra bu tenbelliğin sebebi olarak da borçlu sınıf geçme usulünü göstermek, hem eğitim konusunda hiç bir şey bilmemenin bir ifadesidir, hem bakanlığın kendi tenbelliğinin ve beceriksizliğinin açık bir belirtisidir. Esasen 12 - 15 yaşlarındaki çocuklar için çok ağır olan orta öğretim programını «çifte tedrisat» usulü ile yarım günlük öğretime sığıştır, sınıflarda öğrenci sayısı altmışın üstünde olsun, öğretmensizlikten bir çok ders saati boş geçsin, öğretmenlerin meslekî eğitimine boş ver ve hattâ meslekten olmıyanları öğretmen olarak kullan, sonra da randıman düşüklüğünden şikâyet edip öğrenciler tenbellik ediyorlar da ondan de. Sıraladığımız meseleleri ve daha nicelerini çözmek zor; genellikle öğrenciler gerçekten tenbellerse, bunun sebeplerini araştırıp bulmak ve gidermek daha da zor. Bir borçu sınıf geçme usulünü kaldırmakla bütün bu meseleler çözülemez!

Eskişehirde Tahliye edilenler

İKİ ÖĞRETMEN VE T.İ.P. LİLERİN TEVKİFİNİ YAZANLAR, TAHLİYE KARARINI DUYMAZLIKTAN GELDİ

(Baştarafı 1 de)

yaptıkları iddiasiyle tevkif edilmiş bulunan, öğretmen Ahmet Hezarfen, öğretmen İzzet Açıkgöz, Sağlık Memuru Sabahattin Kaçar ve T.İ.P. üyesi Muhsin Yörük, Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesinin kararı ile tahliye edildiler.

Tevkif haberini «Eskişehirde T.İ.P. liler tevkif edildiler» diye büyük manşetler veren, gazetelerin hiçbiri, bu tahliye kararından bahsetmemişlerdir.

Eskişehirde, yapılan ehlivukuf tetkikatında, sanıkların yazılarında ve bunlara ait toplanan kitaplarda herhangi bir suç unsuru bulunamamıştır.

Mahkeme durumu bir kere de İstanbuldaki bilirkişilerden sormuştur. İstanbuldan gelen raporda aynı mahiyete olmuş. Hâdisede herhangi bir suç unsuru bulunmadığı belirtilmiştir. Raporda toplanan kitapların, aydın bir kimsenin evinde, asgari bulunması lâzım kitaplar olduğu açıklanmıştır.

Tahliye kararı, gerek Eskişehir'de gerekse öğretmenler muhitinde sevinç yarattı.

Haftalık Siyasal Halk Gazetesi
Sahibi:
Şaban ERİK
Yazı İşleri Müdürü:
Yılmaz HALKACI
İdare Yeri :
Ankara Cad. 54 — İstanbul
Telefon : 27 15 88

ABONE ŞARTLARI

Yıllık	10 T.L.
6 aylık	5 T.L.
3aylık	2.50 T.L.

Dizgi, tertip ve baskı :
YENİLİK Basımevi
Cağaloğlu, Cemalnadir S.
Büyük Milâs Han No. 48

Liseyi bitirenler yine açıkta

(Baştarafı 1 de)

OKUL TÜCCARLARI

Sonra da yüksek öğretim bir çırpıda milyonlar kazanan okul tüccarlarının eline bırakılır. Bu «özel yüksek okul» ların ilânlarında hocaların listesi var. Hepsi de üniversitelerin, resmî yüksek okulların profesörü doçenti. Bu adamları özel okulda ders okutmaya vakti varsa, üniversitelerde çift öğretim yapılsa da onbinlerce genç sokakta kalmasa!

ÜNİVERSİTEDE ÇİFTE ÖĞRETİM

Üniversite ve yüksek okullarda profesör ve doçentlere fazla ders saati yükletilmemesinin sebebi, arta kalan zamanlarında bilimsel araştırmalar yapmaları içindir, özel okullarda ders verip gelirlerini artırmak için değil. Ya bilim yolunda memlekete hizmet etsinler, ya da çifte tedrisat yapıp vatan çocuklarını okutsunlar.

İşçilerden sonra köylüler

(Baştarafı 1 de)

ve sıra beklemeksizin sevkedileceklerdir» Bu şekilde dışarıya «sevkedilen» orman ve dağ köylüleri borçlandırılacaklarmış. Yabancı memleketlerde kazandıklarından artırdıkları paraları bankalar aracılığı ile kooperatif hesaplarına yatıracaklar ve altına sokuldukları borçlar bu hesaptan ödenecekmiş. Böylece, yurda döndüklerinde hem bir iş, hem sermaye sahibi olacaklarmış.

Uzmanlar ne der bu işe bilmeyiz, ama bize bu, gerçek bir kooperatifleşme hareketinden çok, sömürgelerde uygulanan «zorla çalıştırma» (forced labour) usulünü ya da bizde yakın denileecek kadar bir zaman önce kömür havzasında uygulanan «iş mükellefiyeti» usulünü hatırlatıyor. Gerçi köylüler kanun yoluile buna zorlanmıyacaklar, ama «teşvik için gezici ekipler orman ve dağ köylerini dolaşacaklarmış. Eker Şirketi şimdiden talip olmuş projeleri yapmıya.

Tüm yoksuluğu içinde ip ısız orman ve dağ köylerini düşünün. Bir çoğu kasabayı, şehri bile yadırgayan bu insanları kuşaklar boyunca kök saldıkları ortamlardan söküp çıkar, getir koy Almanya'nın Belçika'nın, bilmem kaç yüz metre derinliğinde maden ocaklarına, ya da yapım halinde bilmem kaç katlı binaların tepesine. Bu sadece ekonomik, malî bir iş mi? İnsan cephesi yok mu bu meselenin? «Mal» mı bu insanlarki sadece «sevkiyat»ları, kazançları, tasarrufları, yurda getirecekleri paralar düşünülüyor?

Diyelim bu insanlar tüm gönül rizası ile, istekle gittiler yabancı ülkelere, oralara kolayca alıştılar, mutlu oldular ve yurda döndüler, Ee bunlar oralarda maden veya inşaat işçisi, ya da çöpcü olarak çalışacaklar, «ehliyetsiz işçi» olduklarından en kaba işlerde kullanılacaklar yabancı ülkelerde yapacakları işlerle döndüklerinde bir kooperatif halinde yapacakları işler arasında ne münasebet var? Ne gibi bir benzerlik, ortak bir vasıf? Sonra bu «koperatif»lerin kuracakları «işletmeler» ne işletmesi olacak? Ormanlar devletin; dağlar kıraç, ve verimsiz olduğuna göre?...

Asıl mesele kalkınmayı yoluna koyarak çözemediğimiz, orman ve dağ köylerindeki işsiz nüfus meselesini, bu insanları dışarıya «sevk» ederek üstümüzden atmak. İkincisi, borçlandırma yolu ile ve kooperatife sermaye biriktirme bahanesi ile döviz temin etmek. Bu haberle birlikte dışardaki işçilerimizin banka vasıtası ile paralarını yurda göndermeleri ve bu yoldan döviz elde edilmesi için alınan tedbirler de açıklanıyor. Büyük sermayecilerin yurt dışına döviz kaçırmasını önliyemiyen, keyif gezileri için döviz tahsis eden hükümet, döviz açığının kapatılmasını yine cefakâr emekçi halkımızdan bekliyor.

Dobra, dobra...

Cemil Sait Barlas böylemi olacaktı ?

Bay C. Sait Barlas bir yazısında Türkiye'nin «bağımsız bir dış politika gütmesini» isteyenlere çatıyor. Ona göre Türkiye mutlaka bir başka devlete bağlı olarak yaşayabilirmiş. Bu devlet te ancak Amerika olabilirmiş.

Büyük dostumuz Amerikanın ne biçim dost olduğunun en son örneğini Kıbrıs olaylarında gördükten sonra buna şaşmayacak kimse var mı? Ama şaşmamak gerek. Türkiye'nin ekonomi alanında Amerikaya bağlanması yolunda ilk büyük çabayı gösterenin C.H.P. nin 1947 deki ekonomi Bakanı B. Barlas olduğunu düşünmek; onun bu günkü Amerikaya bağlı dış politikayı savunmasının sebebini anlamaya yeter.

EŞMEN